

Věc: Posudek disertační práce

Název disertační práce:

**Keramika 16. a první poloviny 17. století
v jižních a západních Čechách.
*Inovace a kontinuita hrnčářské produkce.***

Autor: Mgr. et Mgr. Michal Preusz

Západočeská univerzita v Plzni.

Fakulta filozofická

Katedra archeologie

Studijní program – Historické vědy

Studijní obor - Archeologie

Plzeň 2017

Volba tématu

Zvolené téma je zaměřeno na řešení specifických otázek z oblasti dějin hmotné kultury. Zájmová materie (užitková keramika) i sledované období (raný novověk) patří k žádoucím tématům oborového studia, a to jak z hlediska poznání a proměn hrnčářské produkce v postmedieválním období, tak i z těch důvodů, že zájmové artefakty patří k základním datačním pomůckám archeologů na všech výzkumech, kde se keramika zachová a nalézá.

Téma lze proto hodnotit jako badatelsky závažné a přínosné pro regionální i nadregionální archeologicko-historické studium.

Koncepce, obsah a forma disertační práce

Jedná se o autorův druhý pokus předložit formou disertační práce analýzu vybraných souborů raně novověké keramiky z jižních a západních Čech a o snahu dospět k obecněji platným závěrům, metodicky použitelným jak v archeologii, tak příbuzných oborech (národopis, dějiny umění ad.) včetně přesahu do kulturně-historické oblasti se zaměřením na postavení hrnčářů v dobové společnosti (společenské postavení, sdružování ad.), obchodování i uplatnění výrobků na trhu.

Ke koncepci, obsahu i formě předložené práce musím konstatovat, že byť došlo na první pohled k minimální úpravě názvu práce (původně: „Keramika 16. a první poloviny 17. století v Praze a jihozápadních Čechách“), jsou její členění i obsahová část téměř zcela nově pojaty. O tom, jak kvalitativní proměnou práce prošla, svědčí i to, že na rozdíl od prvního posudku není v tomto druhém zapotřebí mého obecnějšího komentáře k raně novověké keramice či diskusím o zájmovém regionu. Rád konstatuji, že autor prokazuje v celé práci hluboké znalosti o studované problematice, zná analyzované soubory z autopsie, vynaložil obrovské úsilí na deskripci, dokumentaci, statistické i komparativní analýzy a jeho znalosti mu umožnily podat i objektivní souhrn poznatků z obou regionů (komparovaný – pokud to bylo zapotřebí - i s keramikou z dalších

lokalit včetně zahraničí) a z nich vyplývající závěry, které by se mohly stát východiskem pro další studium raně novověké užitkové keramiky na našem území. Pozitivně hodnotím také metodický přínos práce, především v oblasti přesahu do terminologie dalších badatelsky blízkých oborů (zvl. národopisu).

Stejně tak považuji za přínosné kapitoly se vztahem k vnitrooborovému bádání (viz detailní morfologické, typologické, chronologické analýzy s využitím kvantitativních komparací) i přesahující do kulturně-historických oblastí (trhy, obchody, specifika regionální výroby, importy ze zahraničí ad.).

Autor si v úvodu práce vytyčil čtyři hlavní cíle (s. 3-4), které podle mého názoru nejenže kvalitně splnil, ale jejich dosažení podal přehlednou, srozumitelnou a čtivou formou.

Disertační práce obsahuje 205 textových stran se 64 vloženými obrázky, grafy a tabulkami, za nimiž následuje resume a 14 stran použité literatury. Samostatně svázaný druhý svazek obsahuje výběrový katalog nálezů s průvodními texty a pečlivě zpracovanou kresebnou a fotografickou dokumentací.

Jedinou připomínkou k formální stránce předložené disertace je to, že ca v deseti případech není citace v závorkách v textu vůbec obsažena v seznamu literatury. Několik dalších odkazových či gramatických drobností jsem červeně vyznačil do rukopisu a považuji je za snadno odstranitelné. Jejich množství výrazně nesnižuje – v daném dvousvazkovém rozsahu – obsahovou kvalitu předložené práce.

Závěrečné zhodnocení

Předložený rukopis považuji za kvalitativně zcela odlišný od předložené předchozí (první) verze. V disertaci 2017 prokázal M. Preusz hluboké znalosti zájmového tématu a to, že lze i obrovské množství dat nejen zpracovat a prezentovat srozumitelnou formou, ale především z nich vyvodit obecněji platné závěry jako kvalitní východisko pro další oborové i mezioborové bádání o historické keramice.

Se shora uvedených důvodů

doporučuji práci k obhajobě.

V Českých Budějovicích 30. 5. 2017

doc. PhDr. Rudolf Krajíc, CSc.